

Richtlijnen milieueffectrapportage Tusschenwater.

De richtlijnen voor het milieueffectrapport Natuurontwikkelingsproject Tusschenwater luiden als volgt.

Richtlijn 1.

Verricht het onderzoek conform de Startnotitie m.e.r. Tusschenwater (Grontmij Nederland bv te Assen d.d. 13 februari 2009) en het advies voor de richtlijnen voor het milieueffectrapport Natuurontwikkelingsproject Tusschenwater, Tynaarlo van de Commissie voor de milieueffectrapportage d.d. 25 mei 2009, nader aangevuld als volgt.

Toelichting bandbreedte aan inrichtingsmogelijkheden, minimaal en maximaal ambitieniveau (2).

Zoals genoemd in de startnotitie en het richtlijnenadvies spelen in het gebied meerdere belangen met hun eigen doelstellingen en randvoorwaarden.

In de loop van de tijd is door beleid, regelgeving, onderzoek, en overleg een zekere mate van overeenstemming bereikt over de inrichting van het gebied.

Dit laat weinig ruimte over voor grote wijzigingen van het nu voorliggende inrichtingsplan.

Echter stelt de commissie voor de bandbreedte aan oplossingen (inrichtingsalternatieven) te verkennen en niet uitgesloten kan worden dat door deze verkenning een betere onderbouwing gegeven kan worden voor de voorgenomen activiteit en de te onderzoeken alternatieven.

Richtlijn 2.

1. De verkenning, zoals aangegeven door de commissie dient uitgevoerd te worden voor de volgende functies in het gebied: natuur, waterberging/waterconservering, drinkwaterwinning, recreatie, landbouw en landschap/cultuurhistorie kwaliteit.
2. Het realiseren van de doelstellingen uit de Hunzevisie, de inrichting van de robuuste ecologische verbinding Hunze-Zuidlaardermeer, de verbetering van de waterkwaliteit van het Zuidlaardermeer en het verminderen van de verdroging van het dal van de Drentse Aa worden hierbij tot de (gezamenlijke) natuurdoelstellingen worden gerekend.
3. Per functie dienen aangegeven te worden de hoofd- en neven-doelstellingen, de huidige en toekomstige knelpunten en kansen, evenals de randvoorwaarden vanuit beleid en regelgeving. Deze analyse, samen met de in de startnotitie genoemde alternatieven dient te leiden tot een maximaal en minimaal ambitieniveau (per functie als voor het geheel), evenals een nadere afbakening van reële alternatieven of varianten.

Toelichting natuurdoelstellingen Hunzedal (2.2)

De natuurdoelstellingen van het Hunzedal volgen uit de Hunzevisie. De provinciale natuurdoeltypenkaart geeft voor het projectgebied natuurdoeltypen van moeras en nat grasland. Vanwege de grondwaterwinning en Leiding 2 is het gebied grotendeels een infiltratiegebied. Alleen langs de randen wordt nog kwel aangetroffen.

Richtlijn 3.

Op basis van genoemde documenten en onderzoeksresultaten dient aangegeven te worden welke natuurdoeltypen (subdoeltypen) haalbaar zijn in de huidige situatie en bij het realiseren van vastgesteld beleid.

Overige doelstellingen (2.2, referentiebeelden)

Richtlijn 4.

Aangegeven moet worden op basis van de Hunzevisie en aanvullende visies (gebiedsvisie NBLF) voor welk referentiebeeld gekozen is en om welke redenen. Tevens moet aangegeven worden welke mogelijkheden/onmogelijkheden er zijn om een bepaald cultuurhistorisch referentiebeeld te kunnen realiseren/benaderen.

Voorgenomen activiteit (3.1)

Richtlijn 5.

Op basis van de beschikbare documentatie, dient een beschrijving te worden gegeven van de voorgenomen activiteit en welke voorgenomen maatregelen 'hard' zijn (uitgangspunten) en welke nog nader ingevuld moeten worden (welke uitvoeringsvariant, wel of niet uitvoeren, in welke mate, etc.). Onderscheid dient te worden gemaakt tussen de uit te voeren maatregelen voor fase 1 en voor het eindbeeld (fase 2).

Toelichting alternatieven en beoordeling (3.2)

In de startnotitie worden elementen genoemd die de basis kunnen vormen voor alternatieven. Bij een nadere beschouwing kan worden gesteld dat de elementen t.a.v. de inrichting, het doelbereik en effecten niet allen even zwaar wegen. Uit onderzoek is gebleken dat het meer of minder afgraven van de bovengrond (in het beekdal) relatief grote effecten kan hebben op de toekomstige waterkwaliteit en de morfologie (landschap) van het gebied.

Richtlijn 6.

1. In aansluiting op het advies van de commissie, moet het wel of niet afplaggen (gekoppeld aan een zekere oppervlakte) als alternatief worden uitgewerkt alsmede de volgende elementen:
 - a. peilvariatie door aanleg knijpconstructie;
 - b. situering/vormgeving kades;
 - c. mate van bosopslag;
 - d. mate van herstel cultuurhistorische elementen;
 - e. mate van recreatie en
 - f. verplaatsing van enkele winputten.
2. Op de volgende wijze dienen de volgende 4 alternatieven te worden onderscheiden, opgesteld en uitgewerkt:
 - a. Niet afplaggen, m.u.v. van ontgravingen nabij de aan te leggen kades;
 - b. Maximaal afplaggen in de toekomstige inundatieveengebieden met hoge fosfaatgehalten;
 - c. Tussenalternatief met beperkt afplaggen;
 - d. Peilalternatief, met delen van het gebied op een minder hoog peil.

Richtlijn 6a.

Het laatste alternatief (d) betreft een alternatief, waarbij delen van het gebied niet permanent onder water staan (niet op boezempeil), zodat mogelijk minder fosfaat vrij komt. Het alternatief kan gevolgen hebben voor de doelstellingen op gebied van natuur, waterberging, landschap, cultuurhistorie en drinkwaterwinning en dient in samenhang met deze functies ontwikkeld en opgezet te worden.

Richtlijn 6b.

Bij het opstellen van de alternatieven zal rekening gehouden moeten worden met het feit dat de inrichting met een **gesloten grondbalans** moet plaatsvinden.

Richtlijn 6c.

Voor de varianten en voor de 4 alternatieven dient onderzocht te worden in welke mate zij het doelbereik van de verschillende functies beïnvloeden en welke relevante milieueffecten zij veroorzaken. Tevens dient daarbij aangegeven te worden of er een verschuiving in doelbereik en effecten op zal treden tussen fase 1 en het eindbeeld (fase 2).

Richtlijn 6d.

Voor de vergelijking van de alternatieven en varianten zal een beoordelingssystematiek opgesteld moeten worden (toetsingscriteria, type en gewicht van criteria). In de startnotitie is een aanzet hiertoe gegeven.

Het geheel van mate van doelbereik en effecten dient in een overzichtelijk schema te worden gepresenteerd.

Meest milieuvriendelijk alternatief (MMA) (3.3) en Voorkeursalternatief (VKA).

Richtlijn 7.

Op basis van het alternatieven/varianten-onderzoek dienen een meest milieuvriendelijk alternatief (MMA) en een voorkeursalternatief (VKA) te worden ontwikkeld en opgesteld. Het voorkeursalternatief dient in nauwe samenwerking met de projectgroep Tussenwater te worden opgesteld.

Voor het voorkeursalternatief dienen de eventueel noodzakelijke mitigerende maatregelen aangegeven te worden (b.v. voor archeologische waarden, landbouw, bebouwing, etc.).

Evaluatieprogramma.

Richtlijn 8.

Het evaluatieprogramma moet omvatten een eerste aanzet (of advies) voor een monitoringsprogramma. De voor de landbouw en bebouwing gevraagde grondwaterstandmeetnetten zijn optioneel.

Passende beoordeling.

Richtlijn 9.

Ten aanzien van de effecten op het Natura2000-gebied van het Zuidlaardermeer dient mogelijk een passende beoordeling gegeven te worden (optionele activiteit). Deze passende beoordeling dient – zo nodig - als bijlage opgenomen te worden (optionele activiteit).

Effecten op landbouw.

Richtlijn 10.

- a. In het MER dient een afzonderlijk hoofdstuk gewijd te worden aan de effecten van de voorgenomen activiteit op de landbouw in de omgeving van het natuurontwikkelingsgebied.
- b. Hierbij dient onderscheid te worden gemaakt tussen de effecten op de landbouw bij realisatie van fase 1 en die bij realisatie van het eindbeeld (fase 2).
- c. De effecten dienen bepaald te worden voor de voorgenomen activiteit (VKA).
- d. Tevens dient aangegeven te worden in welke mate afwijkingen van de voorgenomen activiteit (in genoemde alternatieven en varianten) zullen leiden tot andere effecten op de landbouw.
- e. De landbouweffecten hebben betrekking op:
 1. Wijzigingen van de grondwaterstand (GHG, GVG en GLG);
 2. Gevolgen voor de oppervlaktewaterhuishouding in de omliggende landbouwgebieden (aan- en afvoer, oppervlaktewaterstanden, etc.);
 3. Eventuele extra vraatschade door vogels (ganzen, zwanen, etc.);
 4. Effecten op de ontsluiting- en verkavelings situatie;
 5. Overige mogelijk relevante effecten.

Richtlijn 10a.

Op basis van de bepaalde effecten op de landbouw dient een voorstel gedaan te worden voor mitigerende/compenserende maatregelen.

Richtlijn 10b.

Op basis van de uitkomsten van het onderdeel 'effecten op de landbouw' zal een grondwaterstandmeetnet opgezet worden. De opdrachtnemer dient rekening te houden met het eventueel opstellen van dit meetnet (optionele activiteit).

Effecten op de omgeving.

Richtlijn 11.

In het MER dient een afzonderlijk hoofdstuk gewijd te worden aan de effecten op de omgeving. Het betreft hier de effecten op bebouwing (eventuele grondwateroverlast, muggen, stank, etc.). Op basis van de onderzochte effecten dient eventueel het grondwaterstandmeetnet voor de landbouw aangepast te worden (optionele activiteit).

=====

Behoort bij raadsbesluit d.d. 25 augustus 2009, nr.

, voorzitter.

, griffier.